

Informacja

Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 21 grudnia 2015 r.

W związku ze zbliżającym się terminem wejścia w życie przepisów rozdziału 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 478), wprowadzających nowe zasady wsparcia w obszarze wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, uprzejmie przedstawiamy następujące wyjaśnienia.

Przepisy ustawy wprowadzają nowy system wsparcia w postaci aukcji na sprzedaż energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, jak również modyfikują **procedury oraz zasady otrzymywania świadectw pochodzenia** dla energii elektrycznej wytwarzanej w tego rodzaju instalacjach.

Stosownie do art. 186 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii, w sprawach związanych z wydaniem świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej przed dniem wejścia w życie rozdziału 4, stosuje się przepisy dotychczasowe oraz art. 9e¹ ustawy – Prawo energetyczne w brzmieniu nadanym przez art. 179 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Analogicznie, stosownie do art. 186 ust. 4 ustawy, przepisy dotychczasowe znajdują zastosowanie do spraw o wydanie świadectwa pochodzenia i świadectwa pochodzenia biogazu rolniczego, dla energii elektrycznej i biogazu rolniczego wytworzonych przed dniem wejścia w życie rozdziału 4, wszczętych na podstawie wniosków złożonych po dniu wejścia w życie rozdziału 4.

I. Definicja instalacji odnawialnego źródła energii – art. 2 pkt 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 13 ustawy, pod pojęciem „instalacji odnawialnego źródła energii”, rozumieć należy instalację stanowiącą **wyodrębniony zespół**:

- a) **urządzeń służących do wytwarzania energii i wyprowadzania mocy**, przyłączonych w jednym miejscu przyłączenia, w których energia elektryczna lub ciepło są wytwarzane z jednego rodzaju odnawialnych źródeł energii, a także magazyn energii elektrycznej przechowujący wytworzoną energię elektryczną, połączony z tym zespołem urządzeń lub
- b) **obiektów budowlanych i urządzeń stanowiących całość techniczno-użytkową** służący do wytwarzania biogazu rolniczego, a także połączony z nimi magazyn biogazu rolniczego.

Zgodnie z § 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz.U. z 2007 r., Nr 93, poz. 623, z późn. zm.) pod pojęciem „miejsca przyłączenia” rozumieć należy punkt w sieci, w którym przyłączy się z siecią.

Zasadne jest zatem traktowanie wszystkich urządzeń służących do wytwarzania energii i wyprowadzenia mocy przyłączonych do sieci elektroenergetycznej **w jednym miejscu przyłączenia, jako jednej instalacji odnawialnego źródła energii w sensie technicznym, niezależnie od kwestii związanych z prawem własności do tej instalacji, bądź innym tytułem prawnym uprawniającym do dysponowania daną**

instalacją odnawialnego źródła energii - z zastrzeżeniem punktu III niniejszej Informacji.

W kontekście powyższego wyjaśnić należy, iż w szczególności **pole dopływowe do stacji transformatorowych (pole zasilające stację)** może pełnić rolę indywidualnego punktu/miejsca przyłączenia danej instalacji odnawialnego źródła energii do sieci elektroenergetycznej, o ile pozwoli to na ustalenie – na potrzeby aukcyjnego systemu wsparcia – wolumenu energii elektrycznej wytworzonej i wprowadzonej do sieci przez indywidualną (wyodrębnioną) instalację odnawialnego źródła energii.

Jednocześnie, zasadnym wydaje się dokonywanie przez właściwych operatorów systemów elektroenergetycznych - w ramach przyznanym im uprawnień - wstępnej oceny możliwości przyłączenia nowej instalacji odnawialnego źródła energii do sieci, poprzez wskazanie w treści warunków przyłączenia punktu, w którym przyłączenie to będzie możliwe, **z uwzględnieniem wymogów wynikających w tym zakresie z przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii, w tym definicji instalacji odnawialnego źródła energii.**

Mając na uwadze nowe brzmienie art. 7 ustawy - Prawo energetyczne, zauważyć dodatkowo należy, iż w interesie wytwórcy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii leży dokonywanie przez operatorów systemów elektroenergetycznych ponownej weryfikacji danej instalacji pod kątem spełniania przez nią wymogów definicji instalacji odnawialnego źródła energii w przypadku zawierania umów o przyłączenie, dla których warunki przyłączenia wydano wraz z projektem umowy jeszcze przed wejściem w życie ustawy o odnawialnych źródłach energii, a tym samym nowelizacji ustawy - Prawo energetyczne i które, w związku tym, mogą nie odpowiadać wymogom przepisów tej ustawy.

II. Koncesje na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii a wsparcie w postaci świadectw pochodzenia

Zgodnie z art. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz art. 32 ustawy - Prawo energetyczne, w związku z art. 2 pkt 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii, od dnia wejścia w życie przepisów rozdziału 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii (4 maja 2015 r.), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udziela koncesji na prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na wytwarzaniu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii **w instalacji odnawialnego źródła energii.**

Obowiązujące koncesje na wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii zachowują ważność w okresie na który zostały wydane i nie wymagają zmiany - **z zastrzeżeniem punktu III niniejszej Informacji.** Wytwórcy, zainteresowani dostosowaniem treści swoich koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł do obecnie obowiązującego brzmienia przepisów ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii, mogą występować do organu regulacyjnego z wnioskiem o dokonanie stosownych zmian. Zmiany obecnie posiadanych koncesji, w celu ich dostosowania do nowego brzmienia przepisów ustawy winny być dokonywane sukcesywnie, niejako „przy okazji” dokonywania innych zmian w zapisach decyzji koncesyjnych.

Kierując się zasadą ochrony praw wynikających z dotychczasowych koncesji, po dniu wejścia w życie rozdziału 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii, kontynuowane będzie wydawanie świadectw pochodzenia z uwzględnieniem następujących modyfikacji, wynikających z przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii:

- a) świadectwa pochodzenia wydawane będą dla indywidualnych instalacji odnawialnego źródła energii;
- b) w przypadku gdy wytwórca występujący z wnioskiem o wydanie świadectwa pochodzenia będzie dysponował tytułem prawnym jedynie do części określonej instalacji odnawialnego źródła energii, zdefiniowanej w udzielonej mu na podstawie dotychczas obowiązujących regulacji prawnych koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej, będzie on uprawniony do uzyskania świadectwa pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej przy pomocy urządzeń objętych przedmiotem i zakresem pozostającej w obrocie prawnym decyzji koncesyjnej. Jednak wówczas kilka źródeł energii będzie traktowane jako jedna instalacja odnawialnego źródła energii z wszelkimi tego konsekwencjami wynikającymi w tym względzie z ustawy, w tym długością okresu wsparcia dla danej instalacji.

Stosowne wnioski o wydanie świadectw pochodzenia dotyczące energii elektrycznej wytworzonej po dniu wejścia w życie rozdziału 4 ustawy będą mogły być składane niezależnie przez dotychczasowych wytwórców eksploatujących dane źródła wchodzące w skład instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu art. 2 pkt 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii, **z uwzględnieniem zapisów koncesyjnych** oraz przepisów dotyczących potwierdzania przez właściwego operatora systemu elektroenergetycznego ilości wytworzonej energii elektrycznej ustalonej na podstawie właściwych urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych, zgodnie z art. 45 ust. 6 ustawy.

Okres wsparcia, o którym mowa w art. 44 ust. 5 oraz art. 48 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii podlega ustaleniu w odniesieniu do danej instalacji odnawialnego źródła energii - niezależnie od stosunków własnościowych występujących w obrębie tej instalacji oraz okresu uzyskania stosownej koncesji. Definicja instalacji odnawialnego źródła energii ma charakter przedmiotowy, stąd zmiany właścicielskie nie mają wpływu na długość okresu wsparcia.

Dokonując analizy wskazanych powyżej przesłanek Prezes Urzędu Regulacji Energetyki będzie uwzględniał informacje znane organowi z urzędu, w tym w szczególności:

- informacje zawarte w aktach postępowań koncesyjnych,
- informacje pozyskane w ramach postępowań o wpis do rejestru wytwórców energii w małej instalacji oraz
- informacje otrzymane od Prezesa Agencji Rynku Rolnego w ramach kompetencji tego organu.

W indywidualnych przypadkach niezbędne może okazać się przeprowadzenie dodatkowego postępowania wyjaśniającego.

Jednocześnie informujemy, że zgodnie z powołanym wyżej przepisem, wnioski o wydanie świadectw pochodzenia dla tego typu instalacji winny określać łączną moc zainstalowaną całej instalacji oraz jej lokalizację, jak również dzień wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji odnawialnego źródła energii, potwierdzony wydanym świadectwem pochodzenia - co stanowić będzie podstawę do określenia przysługującego tej instalacji okresu wsparcia.

III. Koncesje na wytwarzanie energii elektrycznej a wsparcie w postaci systemu aukcyjnego

Z dniem wejścia w życie przepisów rozdziału 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii, wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 2 oraz art. 42 ustawy, tj.:

- a) wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji przez wytwórcę będącego przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej:
 - **pod warunkiem że energia elektryczna została wytworzona w tej mikroinstalacji po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie rozdziału 4,**
 - w mikroinstalacji zmodernizowanej po dniu wejścia w życie rozdziału 4;
- b) wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja, w tym energii elektrycznej wytworzonej w okresie rozruchu technologicznego tej instalacji, **w której energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie rozdziału 4;**
- c) wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja, zmodernizowanej po dniu wejścia w życie rozdziału 4,

będzie uprawniony do złożenia deklaracji przystąpienia do aukcji, o której mowa w art. 71 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Deklarację składa się dla danej instalacji odnawialnego źródła energii.

Deklarację oraz ofertę w aukcji może złożyć wyłącznie podmiot dysponujący tytułem prawnym do instalacji odnawialnego źródła energii, a w konsekwencji w szczególności koncesją, której przedmiot i zakres obejmuje całą instalację odnawialnego źródła energii w rozumieniu art. 2 pkt 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii, tj. wszystkie urządzenia służące do wytwarzania energii i wyprowadzenia mocy, które wchodzi w jej skład i łączą się z siecią w jednym miejscu przyłączenia.

Dokonując weryfikacji danych zawartych w deklaracjach, w zakresie spełnienia przez zgłaszaną instalację kryteriów określonych w art. 2 pkt 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki będzie uwzględniał informacje znane organowi z urzędu, w tym w szczególności informacje pozyskane:

- w toku postępowania w przedmiocie udzielenia (zmiany) koncesji/promesy koncesji, a w przypadku ich braku - innych dokumentów,
- w ramach postępowania o wpis do rejestru wytwórców energii w małej instalacji oraz
- informacje pozyskane od Prezesa Agencji Rynku Rolnego - w zakresie właściwości tego organu.

W przypadku wątpliwości organu regulacyjnego w odniesieniu do danej instalacji odnawialnego źródła energii, niezbędnym może okazać się przeprowadzenie dodatkowego postępowania wyjaśniającego, stąd zasadnym wydaje się wystąpienie – w odpowiednim terminie - przez wytwórcę zamierzającego przystąpić do aukcji z wnioskiem o zmianę przedmiotu i zakresu udzielonej koncesji, w celu jej dostosowania do nowych wymagań ustawowych. Wniosek winien zostać złożony w terminie umożliwiającym jego rozstrzygnięcie przed dniem rozpoczęcia sesji aukcji.

Posiadanie w szczególności:

- koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej z której będzie wynikało, że energia jest wytwarzana w instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu art. 2 pkt 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii,
 - wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji prowadzonego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, względnie
 - wpisu do rejestru prowadzonego przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego
- kwalifikować należy jako element warunkujący skuteczne złożenie deklaracji o przystąpieniu do udziału w aukcji dla danej instalacji odnawialnego źródła energii.

Warunek ten nie dotyczy wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji.

IV. Prekwalifikacja

Zgodnie z art. 75 ustawy o odnawialnych źródłach energii, wytwórcy zamierzający przystąpić do aukcji, którzy wytworzą po raz pierwszy energię elektryczną po dniu zakończenia aukcji, składają do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wnioski o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji. Przepis ten zezwala na wydanie stosownego zaświadczenia wyłącznie w odniesieniu do instalacji odnawialnego źródła energii, stąd okoliczności spełnienia przez projektowaną instalację kryteriów określonych w art. 2 pkt 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii będą podlegały ocenie w toku procesu prekwalifikacji. Zwracamy uwagę, iż wydawane w wyniku oceny formalnej zaświadczenia organu regulacyjnego dotyczyć będą zarówno określonej instalacji jak i określonego podmiotu i w tym zakresie wiążą zarówno organ jak i podmiot składający na podstawie tych zaświadczeń ofertę aukcyjną.

V. Rozruch technologiczny

Art. 2 pkt 30 ustawy o odnawialnych źródłach energii wprowadza definicję rozruchu technologicznego wskazując, iż pod pojęciem tym rozumieć należy **pracę instalacji odnawialnego źródła energii** mającą na celu wyłącznie przeprowadzenie prób i testów umożliwiających końcowy odbiór tej instalacji.

W myśl art. 44 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii, wytwórcy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 2 oraz w art. 42 ust. 1 i 5 tej ustawy, wytworzonej w mikroinstalacji albo w instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja:

- a) w której energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed dniem wejścia w życie rozdziału 4,
 - b) zmodernizowanej po dniu wejścia w życie rozdziału 4
- przysługuje świadectwo pochodzenia potwierdzające wytworzenie tej energii ze źródeł odnawialnych.

W świetle brzmienia powołanego przepisu warunkiem skorzystania przez wytwórcę energii elektrycznej, eksploatującego daną instalację odnawialnego źródła energii, z systemu wsparcia w postaci świadectw pochodzenia, jest wytworzenie w tej instalacji pierwszej kWh energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych przed dniem wejścia w życie rozdziału 4 ustawy, w tym w okresie rozruchu technologicznego, o którym mowa w art. 42 ust. 1 i 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii. W konsekwencji należy

przyjąć, że kwalifikacja instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 44 ust. 1 ustawy, tj. instalacji w stosunku do której wytwórca będzie uprawniony do otrzymywania świadectw pochodzenia, nastąpi według stanu faktycznego istniejącego na dzień, poprzedzający datę wejścia w życie rozdziału 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii, a o zakresie tego uprawnienia zadecyduje faktyczna moc zainstalowana składających się na daną instalację urządzeń wytwórczych, objętych rozruchem technologicznym w rozumieniu art. 2 pkt 30 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Okoliczność wytworzenia pierwszej kWh przed dniem wejścia w życie rozdziału 4 ustawy przez daną instalację odnawialnego źródła energii pracującą w okresie rozruchu technologicznego, należy przyjąć jako przesądzającą o uzyskaniu uprawnienia, określonego w art. 44 ust. 1 ustawy, w odniesieniu do instalacji o mocy zainstalowanej występującej w fazie rozruchu technologicznego **wg. stanu na dzień poprzedzający wejście w życie rozdziału 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Budowa kolejnych jednostek wytwórczych po tej dacie – przyłączonych w tym samym miejscu przyłączenia wydaje się stanowić modernizację instalacji z wszystkimi tego konsekwencjami wynikającymi z ustawy o odnawialnych źródłach energii.**